

ГОЛАС РАДЗІМЫ

ВЫДАЕЦЦА 3 1955 ГОДА ●

● NO.37 (3445) ●

● ЧАЦВЕР, 1 КАСТРЫЧНІКА, 2015

ШТОТЫДНЁВІК “ГОЛАС РАДЗІМЫ” МОЖНА ЧЫТАЦЬ У ІНТЭРНЭЦЕ: WWW.GOLAS.BY

“Лянок” з Елгавы
Фальклорным гуртом, які актыўна працуе ў Латвіі пры Елгаўскім беларускім таварыстве, кіруе ўраджэнка Украіны Марыя Елісеева **Стар. 2**

Мінск пасярод тайгі
Сто гадоў таму беларусы заснавалі сяло ў Краснаярскім краі Расіі, якое сёння цалкам ідэнтычнае па назве са сталіцай Беларусі **Стар. 3**

Вандроўкі ў кніжны свет
Полацкі Музей беларускага кнігадрукавання адзначае 25-годдзе **Стар. 4**

ТРАДЫЦЫ

Святло “Матулінай хаты”

Мінскі Тэатр фальклору гасцяваў-выступаў на старажытнай Тураўскай зямлі ды рыхтуе цяпер новую праграму

На свята ў родны Тураў, з якім звязаны важныя старонкі майго творчага жыцця, запрасіў я і сяброў. Чытачы “Голасу Радзімы”, пэўна, ведаюць: пры тэрытарыяльным Цэнтры сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва Маскоўскага раёна Мінска тры гады працуе наш Тэатр фальклору “Матуліна хата”. На рэпетыцыі прыходзяць людзі, улюбёныя ў родную культуру. Мы выступаем на канцэртах: спяваем, паказваем абрадавыя дзеі, чытаем вершы, ставім гумарыстычныя сцэнікі...

Хто ж яны, гэтыя энтузіясты? Хачу пра іх згадаць. Кацярына Пяршлевіч, якая ўжо на пенсіі, ды яе ўнучка-дзесяцікласніца Таццяна спяваюць вельмі прыгожа, а Таццяна і танцуе выдатна — напрыклад, ёсць у яе рэпертуары кампазіцыя “Памяць”. Рыгор Кляйко жыцця не ўяўляе без мастацкай самадзейнасці: танцуе, спявае. А як хораша чытае вершы! Ён і харэограф, а паважаныя гады не перашкода, каб несці людзям радасць. Пра Ніну Мароз, таленавітую гарманістку-балагурку, летась пісала газета: “Талент з Тураўскай зямлі” (21.08.2014). “Маю педагагічную адукацыю, шмат гадоў ствараю станючы эмацыяны настрой у дзя-

цей: працую выхавальніцай у дашкольнай установе. Знаёмлю дзетак з народнай творчасцю беларусаў. Усе мае юныя выпускнікі разумеюць беларускую мову, ведаюць беларускія песні, танцы і традыцыі,” — так расказвала яна пра сябе журналістцы. І ў “Матулінай хаце” Ніна — свой чалавек. А Зоя Швец — здатная чытальніца, вышывальшчыца, умее зладзіць карагодна-абрадавыя дзеі. Мікола Басаў з дзіцячай Батлейкай зачароўвае майстэрствам і дзяцей, і дарослых: усім цікава на яго пастаноўкі глядзець! Наш галоўны канцэртмайстар Аляксандр Драніч ездзіць да нас з Капыля. Галасісты ягоны гармонік лёгка абуджае ўспаміны пра 60-70-я гады, калі людзі яшчэ збіраліся на вячоркі, танчылі ды спявалі і ў хатах, і прама на вясковых, ды і гарадскіх вуліцах.

Усе “жыхары” “Матулінай хаты” — шчырыя людзі, таленавітыя, чэрпаюць сілы для творчасці ў багатай народнай культуры. Мы ладзім канцэртны для ветэранаў ды інвалідаў вайны, выступаем на плошчах, эстрадах у парках Мінска, выезджаем у іншыя гарады, аграгарадкі. А нядаўна ўдзельнічалі ў святкаванні 1035-годдзя Турава, усёй стара-

АЛЁКСАНДР КУЛІКОЎ

Тэатр фальклору “Матуліна хата” на Замчышчы ў Тураве

жытнай зямлі Тураўскай, асвечанай духоўнаю працаю, малітвамі ды ўсім падзвіжніцкім жыццём святога Кірылы Тураўскага. Выступалі ў дамах-інтэрнатах для састарэлых у Жыткавічах і Тураве, былі гасцямі ў школах раёна — у прыватнасці, была сустрэча вучняў з нашым Тэатрам і беларускімі пісьменнікамі ў школе вёскі Запясочча. І на адкрыцці свята мы выконвалі прыпеўкі з нацыянальным каларытам. Да свята выйшла невялікая кніга “Пад небам Жыткавічаў”, у ёй пададзены

песні пра родную зямлю розных кампазітараў і паэтаў. Там, дарэчы, і верш Кацярыны Паповай, мне прысвечаны, з радкамі: “Ты колькі год шчыруеш у сталіцы./ Збіраеш скарбаў даўніны святло./ А родны Тураў возьме — і прысніцца./ І зноў нясеш да Прыпяці вясло”. Зрэшты, гасцінны, багаты на людскую дабрыню і таленты Тураў, падаецца мне, сніцца многім тураўцам: і ў Мінску, і ў Маскве, і ў Санкт-Пецярбурзе, і нават за акіянам — усюды сустрэнеш палешукоў! → **Стар. 3**

ВЕСТКІ

На вагах гісторыі

Іван Іванаў

Лекцыю па актуальных пытаннях гісторыі Беларусі прачытаў у Маскве дэкан гістфака БДУ Сяргей Ходзін

Ці трэба супляменнікам у замежжы ведаць беларускую гісторыю? Несумненна! Прычым вельмі важна, хто яе асвятляе. Часам, не сакрэт, здароўца казусы: Беларусі ды беларусам у еўрапейскай гісторыі ўвогуле не знаходзіцца месца! І Вялікае Княства Літоўскае, напрыклад, некаторыя сумніўныя “спецыялісты” лічаць, падгасоўваючы факты, то дзяржавай літоўцаў, то палякаў, а то і рускіх... Ёсць у інтэрнэце нядобрыя меркаванні пра быццам бы другаснасць беларускай мовы ў параўнанні з польскай ды рускай... Карацей, не ведаючы сваю гісторыю, не знайсці нам і сваю дарогу ў будучыню. Таму і палічылі мы важнай інфармацыю, што прыйшла з Масквы.

У Дзелавам і Культурным комплексе Амбасады Рэспублікі Беларусь у Расіі публічнаю лекцыю для студэнтаў маскоўскага ВНУ і расійскай беларускай дыяспары прачытаў дэкан гістарычнага факультэта Беларускага дзяржуніверсітэта Сяргей Ходзін. Сустрэча прайшла 21 верасня. Арганізавалі яе Рада Федэральнай нацыянальна-культурнай аўтаноміі “Беларусы Расіі”, гістарычны факультэт Маскоўскага дзяржуніверсітэта імя М.В.Ламаносава, гістарычны факультэт Белдзяржуніверсітэта, Амбасада Беларусі ў Расіі. Тых, хто цікавіцца беларускай гісторыяй, віталі таксама саветнік-пасланнік Амбасады Юрый Ярашэвіч, старшыня савета ФНКА “Беларусы Расіі” Сяргей Кандыбовіч, кіраўніца Лабараторыі гісторыі дыяспар, намесніца дэкана-вучоны сакратар гістфака МДУ Аксана Салапава.

ЛЁСЫ ЛЮДСКІЯ

Каханне з нябёсаў

Салістка Свядлоўскага тэатра музкамедыі Святлана Качанова — не чужая ў Беларусі

У Мінску завяршаюцца гастролі Свядлоўскага тэатра музычнай камедыі. Газета ўжо расказвала (“Зноў у Мінску”, ГР №35, 17.09.2015), што яго гендырэктар, заслужаны работнік культуры Расіі Міхаіл Сафронаў вучыўся ў Мінску, а галоўны дырыжор, заслужаны дзеяч мастацтваў Расіі, лаўрэат прэміі “Залатая маска” Барыс Нодэльман мае родавыя карані ў вёсцы Буйнавічы Баранавіцкага ра-

ёна — там нарадзіўся яго бацька. Ёсць у творчым калектыве і іншыя асобы, у лёсы якіх увайшла Беларусь. Сярод іх і заслужаная артыстка Расіі (2006) Святлана Качанова, з якой мы гутарым.

— Святлана, як складваўся ваш творчы лёс?

— У маім лёсе ажно тры сучасныя краіны спалучыліся: Украіна, Беларусь і Расія. І для мяне гэта адна вялікая Радзіма. Я родам з Украіны, з Крывого Рога. Калі мне было пяць гадоў, сям’я пераехала жыць у Расію, а ў 35 я апынулася ў Беларусі.

Дзяцінства прайшло за Уралам: калі я туды прыехала, з мяне па-добраму смяяўся ўвесь двор! Я ж гаварыла паўкраінску, і ўсе ў мяне былі “хлопчыкі та дівчынкі”. Смяяліся, жартавалі з мяне, але ніхто і ніколі не крыўдзіў, не дражніў. Зауралле, горад Курган — там я закончыла музвучылішча як дырыжор-харавік і марыла: калі-небудзь буду вучыцца “на артыстку”. Калі паступала ў Свядлоўску ў кансерваторыю, то менавіта ў той год народны артыст СССР Уладзімір Курачкін, галоўны рэжысёр Свядлоўскай музкамедыі, набіраў

курс у тэатральным інстытуце. Мне вельмі пашанцавала, што трапіла туды. Пасля інстытута, які закончыла ў 1988-м, прыйшла да Кірылы Стрэжнева, які на той час стаў галоўрэжам таго ж тэатра, і гэта было вялікае шчасце, шчаслівы шанец!

— А ў Беларусі як вы ўвайшлі?

— Пад руку з маім мужам! Я выпадкова (хоць кажуць: нішто ў жыцці не выпадкова!) пазнаёмілася ў нябёсах, у самалёце з беларусам, які ляцеў з Масквы ў Екацярынбург. І знаёмілася мы ў цэмыр... Нешта здарылася з асвятленнем, а калі святло ўключылі, то

Святлана Качанова

аказалася, што побач са мной сядзіць худзенькі хлопчык у велізарнай ліснай шапцы. → **Стар. 4**

